

Atver Ludzu!
Открой Лудзу!

www.ludza.lv
turisms.ludza.lv

Atver Ludzu! Открой Лудзу!

www.ludza.lv, turisms.ludza.lv

Ludza ir senākā Latvijas pilsēta, un Ludzas vecpilsēta ir viens no pieciem pilsētībūvniecības pieminekļiem valstī. Ludzas vecpilsētas plānojuma ainaviskais un saturiskais centrs ir Livonijas ordeņa pilsdrupas pilskalnā. Vēsturiskā centra vērtība, kas saista tūristu uzmanību, ir ap pilskalnu izveidojusies savdabīgā pilsētas daļa ar koka apbūvi, interesantiem arhitektūras elementiem.

Es ļoti vēlos, lai mēs, visu paaudžu ludzānieši, varētu lepoties ar savu pilsētu. Īstenojot ERAF projektu “Ludzas vecpilsētas tūrisma objektu renovācija tūrisma attīstībai” ir izveidots jauns tūrisma produkts - maršruts “ATVER LUDZU” ar atraktīviem elementiem – pilsētas simbolu atslēgu, kas dod iespēju viesiem un tūristiem iepazīt Ludzas vēsturi, apskatīt senākās Latvijas pilsētas kultūrvēstures objektus. 50 atslēgas, kas iebūvētas Mazā Ezerkrasta ielas segumā, atslēdz ne tikai ceļu uz senās pilsētas vēsturi, bet arī mūsu pašu un ciemiņu sirdis – mīlestībā uz Ludzu.

Realizējot projektu, ir izveidota pievilcīga un ērta, vecpilsētas tēlam atbilstoša dzīves vide, uzlabota pilsētvides ainava. Esam radījuši Latvijas vecākajai pilsētai raksturīgu atpazīstamu un sakārtotu tūrisma piedāvājumu, saglabājot vērtīgos arhitektūras un mākslas pieminekļus nākošajām paaudzēm, pievēršot uzmanību tam, kas raksturīgs tikai mūsu pilsētai.

Es ceru, ka Mazā Ezerkrasta ielas iedzīvotāji tagad būs lepni, ka dzīvo tieši šajā ielā, kurā var just vēstures elpu un tai pašā laikā baudīt XXI gadsimta ērtības un novērtēt brīnišķās Ludzas dabas ainavas. Domāju, ka katrs, kurš te dzīvo sakops sava nama pagalmu, saudzēs citu darbu, un mūs visus priecēs gandarījums par kopīgi paveikto.

Ir sperts vēl viens solis Ludzas kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšanā. Lai šī promenāde, kas ļauj ieraudzīt pilsētu no pavisam cita skatupunkta, vienmēr būtu laimīgu ļaužu pilna! Lai te labi jūtas gan draiskulīgi bērni, gan romantiski noskaņoti jaunieši, gan cienījami sirmgalvji – pašu ļaudis un viesi. Šobrīd gandarīti jūtas visi, kas piedalījās projekta īstenošanā. Paldies viņiem!

Ludzas novada domes priekšsēdētāja

Alina Gendele

Lудза – самый старинный город Латвии, и старая часть города является одним из пяти памятников градостроительства в стране. Старинный центр формировался вокруг замковой горы, где находился старинный замок Ливонского ордена.

Сделан еще один шаг в сохранении культурно-исторического наследия Лудзы. Желаю, чтобы город был всегда полон счастливых людей! Чтобы здесь себя чувствовали удобно и озорные ребяташки, и романтическая молодежь, и уважаемые старцы.

Председатель думы Лудзенского края ***Алина Генделе***

Uzziņai | Информация:

Iedzīvotāji Ludzas novadā | **Количество жителей в Лудзенском крае: 16 465**

Ludzas novada platība | **Площадь: 966 km²**

Attālums līdz Rīgai | **Расстояние до Риги: 270 km**

*Arhitekts
Pēteris Blūms:*

Ludzu mēdzam dēvēt par senāko Latvijas pilsētu un gribētos arī teikt – Ludza – Latgales pilsētu pērle. Tā celta starp ezeriem, ar pili pilsētas vidūci un baznīcu kalna galā. Kur citur tā ir, ja ne Ludzā? Pilsētas ir tik dažādas, bet dažas lietas tām ir kopīgas un pirmā – pašsaglabāšanās un atdzimšanas izaicinājums. Ludzai tas ir daudz lielāks, spēcīgāks izaicinājums, jo pirms 3 paaudzēm tā piedzīvoja smagu, gandrīz liktenīgu triecienu – ugunsgrēkā zaudēja savu seno centru un veselumu, bet turpināja dzīvot.

Ar pērlēm ir tā – kamēr tās guļ jūrā, tās neviens nezina un neredz, tām nav ne vārda, ne vērtības. Par pērlēm tās kļūst tad, kad tās kāds atrod un nosauc vārdā.

Nebaidīšos teikt – Ludza ir Latgales un Latvijas pērle. Bet – cik nav dzirdēts un lasīts, ka, lūk, Latgalē, tur esot citādi kā pārējā Latvijā. Ka mājas, ielas un baznīcas esot līdzīgas tām, kas esot viņā pusē robežai, Krievijā.

Te būtu pavisam vienkārši un droši jāsaka – jā, Latgales būvmākslas tradīcijas ir atšķirīgas no Kurzemes vai Vidzemes, jo vēsturiski tā atradusies daudz spēcīgākā Polijas un Krievijas kultūru tuvuma iespaidā un glabā to joprojām. Ar šīm kultūras kvalitātēm tā, loģiski, atšķiras no citiem Latvijas novadiem, tādējādi iezīmējot pakāpenisku etnisko kultūru saplūsmes, saskarsmes robežu starp baltu un slāvu tautām, vienu no daudzajām šādām robežām Eiropā. Libiskais arī atšķiras no latviskā, tikai tas ir mazāk pamanāms, iekusis. Viena no slavenākajām koka pilsētām pasaulē ir Rauma Somijā, kur ik uz soļa redzam tādu pašu 19. gs. sākuma Pēterburgā izstrādāto un Krievijas imperatora apstiprināto paraugfasāžu un „krieviski” dekorētu arhitektūru elementu kolekciju kā Latgalē, kas somiem ir nacionālais lepnums, UNESCO Pasaules mantojums!

Un kāpēc gan kādam būtu jāpierāda, ka savdabīgā Latgales koka arhitektūra patiešām ir tikpat vērtīga kā jebkurš cits kādas tautas būvmākslas mantojums! Tādu neviltotu prieku par dzīvi, ko redz uz šo māju fasādēm, neredz nekur citur Latvijā! Ja nu vienīgi sākam meklēt līdzības 19. gs. otrās puses t.s. „šveiciešu stila” bagātīgajās koka fasādēs kādās un musturos, bet reizēm abi stili saplūst pilnīgi neatšķētināmā ornamentu ņirboņā. Latgales māju koka dekorī nav tikai smuki musturi, bet arī simboliskas zīmes, kam namus un to apdzīvotājus vajadzēja pasargāt no ļaunas acs, dot labu veselību un bagātu ražu, norādīt uz gaumi, piederību. Tur var atrast rietošas un austošas saulītes, vilnišus, mājas labo garu, uzarta lauka zīmes, un daudzas citas. Piemēram, citur neredzētais ieejas durvju veidojums ar savdabīgu nišu. Kur tāds vēl ir, ja ne Ludzā?

Ludza ir pērle, kas daudziem vēl jāatklāj, jāierauga tās īpatnais skaistums, jāspodrīna mirdzums. Un ļoti čakli jādarbojas, lai nesūb.

Ne jau lepnā greznībā meklējama kultūra, bet cēlā vienkāršībā, prasmē ieraudzīt skaistumu tajās lietās, ko kāds radijis pirms daudziem gadiem, kas spējis izdzīvot līdz mūsu laikam un joprojām ar mīlestību tiek lietots, kopts un saudzēts. Laika nav daudz, Latgales būvmākslas valoda aizvien vairāk tiek aizmirsta un degradēta, tās vietā ļoti bieži parādās bezpersoniskas celtnes – bez valodas, bez iedzimta siltuma un mājīguma, bez sava „es”, stilā ar nosaukumu Nekas. Latvijai nav bijis viegli, tai bijis smags liktenis, cenšoties izdzīvot daudzajos karos un revolūcijās. Mums nav dāsnu zemes bagātību, tāpēc mūsu lielākās bagātības ir daba, cilvēki un tas, kas saglabājies kā mūsu kopīgās kultūras mantojums. Mums pieder tikai tas, kas ir, nevis tas, kas bijis. Gribētos katram novēlēt, lai protam to novērtēt. Vai tas, ko saucam par mūsdienu arhitektūru, spēs mūsu mazbērniem vēstīt, ka te ir Latgale, ka te ir pilsēta, kurai, kā stāsta, bezmaz tūkstoš gadu?

Ļoti, ļoti gribas, lai pēc kāda laika, kas prasis daudz sapratnes, rūpīga atjaunošanas darba un ciešas gribas ieraudzīt Ludzas vecajās mājās savu neatkārtojamo Eiropas kultūras sastāvdaļu, vairs nevajadzētu teikt – Tu mana mīļā, nesaprstā un līdz galam nenovērtētā Latgale!

Lai katram no mums ir prieks sajaut un izbaudīt šo īpašo skaistumu un senatnes elpu. Lai neizdzēšami iespaidi tiek paņemti līdzī to cīmošanās senākajā Latvijā un Latgales pierobežas pilsētiņā Ludzā! Mēs centisimies no jauna ieraudzīt, atklāt Ludzu un palīdzēt to darīt katram, kas to patiesi vēlēšies.

Петерис Блумс, архитектор:

Мы часто называем **Лудзу** самым старинным городом Латвии, и мне хотелось бы сказать, что Лудза – это жемчужина среди латгальских городов. Она выстроена между озерами, с замком в сердце города и костелом на краю холма. Где еще такое встретишь, если не в Лудзе? Города такие разные, но есть общие вещи, и первая из них – это проблема самосохранения и возрождения. Для Лудзы этот момент более серьезен, потому что 3 поколения назад она пережила тяжелый, почти судьбоносный удар – в пожаре город потерял свой старинный центр и целостность, но продолжил жить.

С жемчужинами происходит так – пока они в море, о них никто не знает, их никто не видит, у них нет имени, нет ценности. Они становятся жемчужинами, когда их кто-то находит и дает им имена. Не побоюсь сказать, Лудза – это жемчужина Латгалии и Латвии. Но сколько раз слышал – мол, в Латгалии все по-другому, не так, как везде в Латвии. Что дома, улицы и церкви похожи на те, которые находятся по другую сторону границы – в России.

Здесь надо совсем просто отметить и смело сказать – да, латгальские традиции строительного искусства отличаются от курземских или видземских, так как исторически Латгалия находилась под большим влиянием близости польской и русской культур и сохраняет это до сих пор. Конечно, этими культурными качествами Латгалия отличается от других краев, таким образом, обрисовывая постепенную границу между слиянием культур балтов и славян, одну из многих границ такого вида в Европе. Культура ливов тоже отличается от латышской, только эти различия менее заметны. Один из самых известных в мире деревянных городов – город Раума в Финляндии. Там на каждом шагу видим такую же коллекцию образцовых фасадов и «по-русски» украшенных архитектурных элементов, разработанных в начале 19 века в Санкт-Петербурге и одобренных Российским императором, как и в Латгалии. Для финнов это – национальная гордость, Мировое наследие ЮНЕСКО!

И почему кому-то надо доказывать, что своеобразная деревянная архитектура Латгалии так же ценна, как и любое другое наследие народного строительного искусства! Такую искреннюю радость жизни на фасадах этих домов не увидишь больше нигде в Латвии! Если только не начинаем искать сходство в дизайнах богатых деревянных фасадов «швейцарского стиля» второй половины 19 века, но зачастую оба стиля сливаются в полностью неразделяемую зыбь орнаментов. Деревянные украшения латгальских домов это не только красивые орнаменты, но и символы, которые должны были защитить дома и хозяев от глаза, принести здоровье и богатый урожай, показать вкус и принадлежность. Там можно увидеть заходящее и восходящее солнце, волны, доброго духа, символы вспаханного поля и др. Например, нигде невиданные двери со своеобразной нишей. Где такое еще можно встретить, кроме Лудзы?

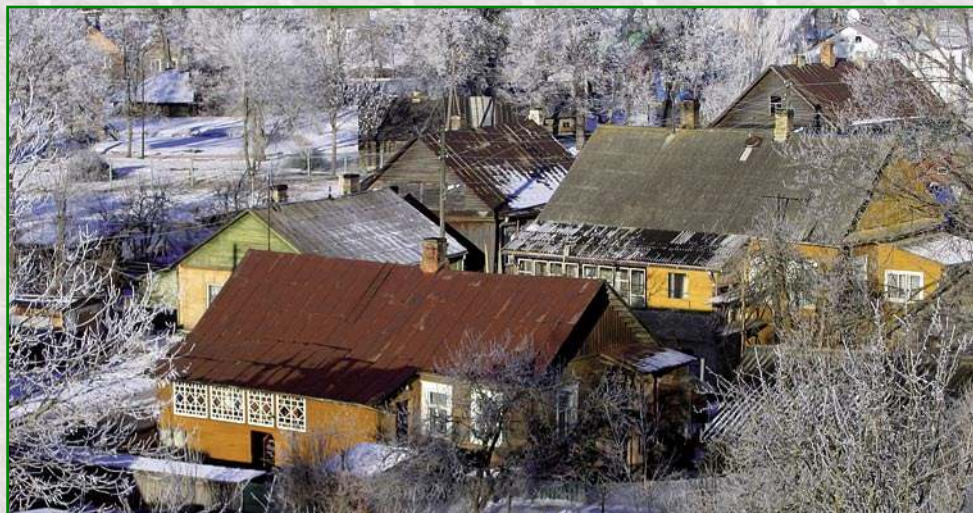

Лудза – это жемчужина, которую многим еще предстоит открыть, увидеть в ней особую красоту. Нужно старательно работать, чтобы она замирцала.

Не в гордой роскоши ищется культура, но в благородной простоте, в умении увидеть красоту в вещах, которые кто-то создал много лет назад, которые сохранились до нашего времени и до сих пор с любовью используются и хранятся. Времени остается мало – язык строительного искусства Латгалии забывается и деградирует, на его месте появляются безликие строения, без языка, без врожденного тепла и уюта, без своего «я», в стиле под названием Ничто. Латвии было нелегко, у нее тяжелая судьба, состоявшая из попыток выжить в многочисленных войнах и революциях. У нас нет больших богатств, поэтому самое наше драгоценное богатство – это природа, люди и то, что сохранилось как наше общее культурное наследие. Нам принадлежит то, что есть сейчас, а не то, что было. Хочется каждому пожелать уметь это ценить. Сможет ли то, что мы зовем современной архитектурой, сказать нашим внукам, что здесь – Латгалия, что здесь – город, которому, как говорят, уже почти тысяча лет?

Очень хочется, чтобы спустя какое-то время, которое потребует много понимания, старательной восстановительной работы и желания увидеть в Лудзенских старых домах свою неповторимую составную культуры Европы, больше не надо будет говорить – Ты, моя дорогая, непонятая и недооцененная Латгалия!

Чтобы каждый из нас испытал радость наслаждения этой особой красотой и дыханием древности. Чтобы незабываемые впечатления остались после посещения самого старинного города Латвии и приграничного города Латгалии – Лудзы. Мы будем стараться заново увидеть и открыть Лудзу и поможем это сделать всем желающим.

ЛUDZAS KULTŪRVĒSTURES MANTOJUMS | КУЛЬТУРНО - ИСТОРИЧЕСКОЕ НАСЛЕДИЕ ЛУДЗЫ

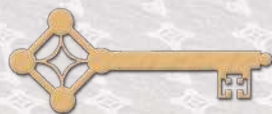
Ludzas novads Latvijas ritu pusē bijis blīvi apdzīvots gadu tūkstošiem pirms mūsu ēras. Par to liecina 14 apmetnes, vairāk kā 25 pilskalni un aptuveni 70 kapukalni. Baltijas latgaļu ciltis kalnā starp Mazo un Lielo Ludzas ezeru uzcēla varenu aizsardzības koka pili, apkārt tai sāka augt rosīga un bagāta pilsētiņa, kuru nodevēja pils ķēniņa meitas Lūcijas vārdā par Ludzu (Ludsen, Ludzen, Lutsen, Lučin, Lucyn, Luža, Liutin). Kā liecina izrakumi Ludzas Odukalnā, līdz 13.gs. te bija bagāta un ietekmīga senpilsēta, nozīmīgs aizsardzības un tirgošanās centrs. Ne velti pilsētas simboli ir zobens un atslēga.

Par Ludzas pirmsākumiem uzskata 1177. gadu, kas minēts Ipatija hronikā, kad kņazam Rjurikam Rostislavičam Ludzā dzima dēls Mihails. Ludza allaž atradusies svarīgā tirdzniecības ceļu krustpunktā starp Austrumiem un Rietumiem, un šis apstāklis noteicis zemes un cilvēku likteņus – to savā īpašumā centušies iegūt gan krievi, gan zviedri, gan poļi, gan vācieši. 1399. gadā maģistrs Vannemars fon Bruggeneja vācu krustnešu ordeņa zemju aizsardzībai latgaļu pils vietā uzbūvēja tā laika lielāko mūra pili, ko 700 gadus centās iekarot daudzi šīs zemes varenie, nesot postu vietējiem iedzīvotājiem. 1777. gadā Ludza kļuva par apriņķa centru ar pilsētas tiesībām un izveidojās par lielu tirgošanās centru, otro lielāko Latgales pilsētu pēc Daugavpils ar 238 uzņēmumiem, 356 tirgotavām, dievnamiem, vairākām slimnīcām, ģimnāziju, staciju un ķieģeļu cepli, dzirnavām, tipogrāfiju, muzeju. Izdevīgais ģeogrāfiskais stāvoklis veicināja ne vien tirdzniecības, saimnieciskās dzīves, bet arī kultūras, sabiedriskās un izglītības dzīves attīstību Ludzā un apkārtnē. Gadsimtu gaitā par Ludzas iedzīvotājiem bija kļuvuši līdz ar latgaļiem krievi, baltkrievi, poļi, ukraiņi, igauņi, ebreji un citu tautību ļaudis. Pēckara gados blakus dārzos slīgstošām privātmājām izauga jaunie daudzstāvu namu rajoni ar jauno pilsētas administratīvo centru un rūpniecības uzņēmumiem. Šodien pilsētas seju un nākotni joprojām iezīmē dzīve nozīmīgo ceļu un notikumu krustcelēs, sadzīves un tradīciju, kultūras un mākslas mijiedarbība. Kopš 2004. gada Ludza ir Eiropas Savienības robežpilsēta un tilts starp Eiropas un Krievijas zemēm.

Лудзенский край был населен уже тысячи лет до нашей эры. Об этом свидетельствуют 14 поселений, более 25 городищ и примерно 70 могильников. На холме между Малым и Большим Лудзенским озером Латгалские племена построили деревянный замок; вокруг него стал расти активный и богатый город, который называли Лудза, по имени дочери владельца замка Люции. Судя по находкам на могильнике Одукалнс, до 13 века здесь был богатый и влиятельный город, важный торговый и оборонительный центр. Недаром символы города – меч и ключ.

Лудза впервые упоминается в Ипатьевском списке в 1177 году, когда у князя Рюрика Ростиславича в Лудзе родился сын Михаил. Лудза всегда находилась на пересечении торговых путей, ведущих с востока на запад. Это определило судьбы людей – эту землю хотели завоевать русские, шведы, поляки и немцы. В 1399 году гермейстер Веннемар фон Бруггеней для защиты земель Ливонского ордена выстроил большую каменную крепость вместо латгальского деревянного замка, который в течение 700 лет пытались захватить разные армии. В 1777 году Лудза стала центром округа, вторым большим центром в Латгалии после Даугавпилса с 238 предприятиями, 356 магазинами, церквями, несколькими больницами, гимназией, станцией, мельницей, типографией и музеем. С течением веков жителями Лудзы стали русские, белорусы, украинцы, эстонцы, евреи и др. В послевоенные годы выросли новые жилые районы и фабрики. С 2004 года Лудза – город на границе ЕС и России.

IZMANTO! | ИСПОЛЬЗУЙ ВОЗМОЖНОСТИ!

1. Marķēts pastaigu maršruts ATVER LUDZU

Kopumā maršrutu "Atver Ludzu" veido 50 atslēgas - pilsētas simbols, tās ir iestrādātas granīta plāksnē un iebūvētas vecpilsētas ielu segumā un 10 lielle pieturas punkti - kultūrvēsturiskie un nozīmīgie objekti pilsētā - tās ir 10 informatīvas plāksnes ar informāciju par objektu. Izejot maršrutu ir visvienkāršākais veids kā iepazīt seno Ludzu. Maršrutu var sākt jebkurā vietā, jo tas ir veidots kā aplis, lai to varētu sākt un beigt jebkurā ērtā vietā. Maršruta karti un informāciju var iegūt Ludzas TIC, Baznīcas ielā 42.

Маршрут ОТКРОЙ ЛУДЗУ - образуют 50 ключей, которые вмонтированы в гранитные пластины и встроены в тротуары старого города, и 10 пунктов остановки у важных культурно-исторических объектов, где установлены стенды с информацией об объекте. Пройти по этому маршруту – самый простой способ познакомиться со старой Лудзой. Вы можете начать маршрут в любом его месте, потому что он создавался как замкнутый круг – без начала и конца. Вы можете получить карту маршрута и дополнительную информацию в Лудзенском туристическом информационном центре, ул. Базницас д.42.

2. Apciemo vecāko Latvijas pilsētu – Ludzu.

Ekskursijas laikā tūristi gida padāvībā iepazīstas ar Ludzas vēsturi, apmeklē kultūrvēsturiskā centra objektus, Ludzas Novadpētniecības muzeju ar plašo brīvdabas nodaļu, un Ludzas Amatnieku centra darbnīcā apgūst seno arodu prasmes. Ilgums: 3-3,5 stundas.

**Посети Лудзу –
старейший город Латвии.**

Во время экскурсии гид знакомит с историей Лудзы, с объектами культурно-исторического центра, Лудзенским краеведческим музеем. В мастерских Лудзенского центра ремесленников гости города приобретают навыки в древних ремеслах. Продолжительность: 3-3.5 часов.

3. Velomaršruts „Apkārt Mazajam Ludzas ezeram”.

Dabas un kultūrvēstures maršruts ģimenēm, skolēniem un studentiem, draudzīgām kompānijām pa gleznainiem ceļiem apkārt Mazajam Ludzas ezeram. Velomaršruts atklāj senās mazpilsētas „pērles”: 5 ezerus, kas ieskauj pilsētu, vecpilsētas koka apbūvi un senās vēstures liecības. Garums: 6 km.

Веломаршрут «Вокруг Малого Лудзенского озера» - природный и культурно-исторический маршрут по живописным дорогам вокруг Малого Лудзенского озера открывает «жемчужины» старого города. Длина: 6 км.

4. Ekskursija „Ludzas ezeru stāsts”

uz plota pa Mazo Ludzas ezeru sākas no atpūtas vietas pie Ludzas Novadpētniecības muzeja Kuļņeva ielā, kur gids uz plota pa Mazo Ludzas ezeru ievēdis jūs senās pilsētas vēstures un bagātību pasaulē. Maršruta beigās tiek piedāvāts apskatīt Ludzas viduslaiku pilsdrupas, dievnamus un paviesoties Ludzas amatnieku centrā. Vasaras karstajās dienās pilsētas iepazīšanas lielisks nobeigums būs pelde ezerā Zaldātu radziņa pludmalē. Skat. maršrutu kartē. Pēc iepriekšēja pieteikuma iespējama vizināšanās ar plotu pa ezeru atpūtas braucienā bez gida grupai līdz 15 cilvēkiem, vai nelielu svīnigu izbraucienu organizēšana. Ekskursija obligāti laicīgi jāpiesaka.

Экскурсия на плоту «История Лудзенских озер» начинается от места отдыха у Лудзенского краеведческого музея, ул. Кульнева 2, гид на плоту по Лудзенскому Малому озеру введёт вас в мир истории древнего города. В заключение маршрута у гостей есть возможность купания на пляже «Солдатский рожок» на берегу Малого озера. Экскурсию надо заказывать в Лудзенском ТИЦ.

5. Nakts maršrutu „Atvērties tumsā”

vada Ludzas Bērnu un jauniešu centrs; tel.: 65722189, 29459658, bjc@ludzaspils.lv
Izveidotais maršruts lieliski parāda Ludzu gan tūristiem, gan vietējiem iedzīvotājiem no jauniešu skatupunkta. Katrs trasītais kontrolpunkts izceļas no citām Ludzas vietām ar plāksni. Katrā šajā kontrolpunktā tiek piedāvāta arī atbilstoša aktivitāte, taču tā paliks neatklāta, līdz Tu pats nebūsi izbaudījis Ludzas garšu!

Ночной маршрут «Откройся в темноте» создал Центр детей и молодежи (тел.: +37165722189, +37129459658, bjc@ludzaspils.lv) для того, чтобы показать Лудзу с точки зрения молодежи. На каждом контрольном пункте трассы предлагается какое-то задание.

Pieteikšanās ekskursijām: Ludzas TIC, Baznīcas iela 42, Ludza LV-5701,

Tel. 65707203, 29467925, tic@ludza.lv; turisms.ludza.lv

Заказывайте экскурсии в Лудзенском Туристическом центре (ТИЦ): ул. Базницас 42, г. Лудза LV-5701, Тел.: +37165707203, +37129467925, tic@ludza.lv; turisms.ludza.lv

APSKATES OBJEKTI | ОБЪЕКТЫ

 Ludzas pilsētas vēsturiskais centrs. Vēsturiskā centra vērtība ir apkārt pilskalnam laika gaitā izaugušais pilsētas ielu plānojums un koka apbūve ar savdabīgām arhitektoniskām un plānojuma detaļām. Vienstāva un divstāvu koka mājiņas ar smalkām kokgriezumu mežģinēm un rotātiem aizvērtniem pie logiem šaurās mazpilsētas ielās Ludzas ezeru krastos, savdabīgi vārti un ozolkoka durvis, ugunīgi sarkanu ķieģeļu ēkas un zem asfalta saglabāties bruģis, Livonijas ordeņa pilsdrupas pilskalnā kā ainaviskais un saturiskais centrs. Tas ir valsts

aizsargājamais pilsētbūvniecības arhitektūras piemineklis. Viesiem piedāvājam iepazīties ar vecpilsētas kultūrvides vērtībām, vēsturi un cilvēkiem, izmantojot marķēto pastaigu maršrutu „**ATVER LUDZU**”.

Ludza, daļa no Odu, Tīrgus, Baznīcas, Tālavijas, Kr. Barona, Stacijas, J. Soikāna ielām

Исторический центр Лудзы – это узкие улочки на берегах Малого Лудзенского озера, одноэтажные и двухэтажные деревянные и кирпичные дома с закрытыми дворами, построенные в 19 веке. Теперь это памятник градостроительства и архитектуры.

 Odukalna kapulauks izvietojies uz iegarena paugura dienvidu virzienā no pilskalna. Tā ir vēl dzelzs laikmeta seno latgaļu apbedīšanas vieta, kas daudzus gadus bijusi izcilu zinātnieku izpētes objekts. Arheoloģiskajos izrakumos atrastās vērtīgās latgaliešu senlietas papildinājušas Latvijas vēstures muzeja un daudzu Eiropas muzeju kolekcijas. Tās apliecina, ka 9.-13. gs. Ludzas ezeru krastos pastāvēja rosīga, ietekmīga un bagāta seno latgaļu pilsēta, sociāli-ekonomiskajā ziņā augsti attīstīts centrs.

Odu iela 9, Ludza

Могильник Одукалнс находится на холме неподалеку от замковой горы в Лудзе. Это место захоронения древних латгалейцев позднего железного века, которое исследовали многие выдающиеся ученые. Ценные археологические находки на могильнике подтверждают факт, что на берегах Лудзенских озер в 9-13 веках находился оживленный, influentialный и богатый латгальский город, развитый центр.

 Ludzas viduslaiku pilsdrupas. Ludzas pilskalnā, šaurā zemes strēlē starp Mazo un Lielo Ludzas ezeru, senās baltu ciltis uzbūvēja nocietinātu koka pili. Tās vietā 1399. gadā vācu krustneši būvēja varenu mūra pili Livonijas ordeņa austrumu robežu aizsardzībai – 3 stāvus augstu pelēko akmeņu un ķieģeļu celtni ar 6 torņiem, 3 vārtiem un 2 priekšpili. Kopš 1765. gada pilskalnā ir palikušas vairs tikai drupas. Apmeklējot pilsdrupas, lūdzam ievērot drošību un piesardzību, nekāpt mūros, nebojāt pieminekli, ievērot kārtību, neapdraudēt savu un citu dzīvības un veselību!

Руины Лудзенского замка. На замковой горе в Лудзе, между Большим и Малым Лудзенским озером древние племена балтов построили деревянное укрепление – замок. На его месте в 1399 году немецкие крестоносцы выстроили каменную крепость для защиты восточных границ Ливонского ордена – трехэтажное здание из камней и кирпичей с 6 башнями, 3 воротами и 2 форбургами. При осмотре руин просим соблюдать осторожность – не залезать на стены, не рушить памятник, соблюдать порядок и не подвергать опасности свою жизнь и здоровье, а также жизнь и здоровье других людей.

 Ludzas Romas katoļu (Jaunavas Marijas Debesīs uzņemšanas) baznīca. 1687. gadā Livonijas ordeņa priekšpili, Baznīckalnā, katolīcības stiprināšanai polji uzcēla pirmo katoļu baznīcu. Kad 1738. gadā tā nodega, vietā uzcēla Latvijā lielāko barokālā stila koka baznīcu. Diemžēl 1938. gada 11. jūnijā lielajā Ludzas ugunsgrēkā tā nodega. 1995. gadā tika iesvētīts jauns majestātisks dievnams, kura atjaunošanas darbos iesaistījušies arī daudzi ludzānieši.

Лудзенский римско-католический костел Вознесения Девы Марии. Для укрепления католицизма в 1687 году в форбурге Ливонского замка, на Церковной горе поляки построили первый католический костел. В 1995 году был освящен новый величественный храм, в восстановлении которого участвовали многие лудзенцы.

 Tadeuša kapela un zvanu tornis. Leona Tomašicka 1934. gadā veidotā Sv. Marijas – Māras zemes karalienes – statuja atrodas blakus Eversmūižas grāfu, poļu muižnieku Karņicku 1738. gadā celtajai dzimtas kapu kapelai. Kapela pēc 1938. gada ugunsgrēka kādu laiku bijusi draudzes dievnams. Turpat atrodas zvanu tornis, kas saglabājies 1938. gada postošajā ugunsnelaimē un ir valsts aizsardzībā.

Часовня Тадеуша и колокольня. Часовня семьи Эверсмуйжских графов, польских помещиков Карницких, построена в 1738 году. Рядом с ней – статуя Святой Марии, королевы земли Марианской, которую создал Леон Томашицкий в 1934 году, и колокольня.

 Vissvētās Dievmātes Aizmigšanas pareizticīgo katedrāle

Ludzas vecpilsētas centrā tika celta vēlā klasicisma stilā 1843.–1845. gadā pēc A. Zaharova projekta kā St. Pēterburgas Kronštates Sv. Andreja katedrāles modifikācija. Noteikti ir vērts redzēt skaisto 1900. gadā pārbūvētās katedrāles skaisto interjeru un sajūst lūgšanu un ticības spēku, klausoties 1667 kg smagā zvana dziesmu. Latgales ielā 121, Ludza; tel. +371 26673089

Лудзенский Свято-Успенский храм построен в 1843–45 годах в стиле русского классицизма по проекту А. Захарова с колоколом 1667 кг.

 Luterāņu baznīca. Ludzas evaņģēliski luteriskā draudze ir viena no vecākajām, bet šobrīd tā ir viena no skaitliski mazākajām Latvijā. Baznīca celta 1864.-1866. gadā, vēlāk tajā iebūvētas ērģeles, uzcelts zvanu tornis. Padomju laikā ēka tika izpostīta un izmantota kā graudu noliktava, vēlāk atvēlēta sporta skolai. Pašlaik draudze atjauno baznīcas ipašumu. 20. gs. sākumā luterāņu draudze bija uzākusi būt skaistu dievnamu blakus pilsētas parkam. Pēc kara tajā tika iekārtots kinoteātris, bet vēlāk ēku nojauca.
Latgales iela 116, Ludza

Лютеранская кирха. Лудзенский евангелическо-лютеранский приход один из самых старинных в Латвии, кирха построена в 1864 году.

 Ebreju sinagoga ir vecākā sinagoga Baltijā, kas saglabājusies no kādreiz 7 ebreju lūgšanu namiem. Divstāvu ēka, kur 2. stāvs bija sievietēm, celta 1800. gadā kā koka māja un apšūta ar sarkanīem ķieģeļiem, iekšpusē ar zvaigžņotu kupolveida jumtu, taču pēc kara gados izpostīta un tagad tiks renovēta. Pēdējais dievkalpojums te noticis 1991. gadā. Par ebreju traģisko likteni vēsta piemiņas akmens 1941. gadā nošautajiem ebrejiem bijušajā geto vietā Mazā Ludzas ezera krastā.

Ebreju senkapī. Uzraksti uz kapakmeņiem liecina par Ludzas ebreju vēsturi pirms 500 gadiem. Pēdējos gados daudzi Ludzas ebreji devušies uz Izraēlu, palikusi vien neliela daļa.

J. Soikāna iela 22, Ludza

Лудзенская синагога – самая старинная синагога в Балтийских странах, единственная сохранившаяся из 7 синагог Лудзы (1800.) В синагоге планируется создать выставку о трагической судьбе евреев.

На берегу Малого Лудзенского озера на месте еврейского гетто установлен камень в память о евреях, убитых в 1941 году. В конце 19 века – начале 20 века Лудзу называли Латвийским Иерусалимом, так как в то время евреи составляли 59% населения города. Старинное еврейское кладбище на ул. Сойкана - свидетельство истории еврейского народа в течение 500 лет.

 Ludzas vecticībnieku lūgšanu nams tika uzcelts 1923.-1928. gadā. Tā koka ēkas arhitektūra un iekārtojums ir ļoti vienkāršs, draudze neliela, bet cītīgi godā tradīcijas un kopj dievnamu.
Skolas iela 44, Ludza

Лудзенская старообрядческая церковь, построена в 1923 году.

 Ludzas Novadpētniecības muzejs ir viens no eksponātiem bagātākajiem Latgalē un vecākajiem Latvijā. Tas ierīkots 1812. gada Tēvijas kara ģenerāļa, tautas varoņa Jakova Kuļņeva dzimtas mājā. Ekspozīcijai plaši atspoguļo novada vēsturi no vissenākajiem laikiem līdz mūsdienām. Dabas ekspozīcija iepazīstina ar novada dabu, izstāžu zāles – ar ievērojamu cilvēku dzīvi un darbiem. Muzejs piedāvā pedagogiskās programmas. Brīvdabas nodaļa rada priekšstatu par 19. un 20. gs. ēkām un sadzīves priekšmetiem Latgales laukos. Te ir zemnieku sēta, dūmistaba, rija, vējdzirnavas, podnieka māja-darbnīca.

Kuļņeva ielā 2, Ludza; tel. +37165723931; ludzasmuzejs@inbox.lv; www.ludzasmuzejs.lv

Лудзенский краеведческий музей – один из наиболее богатых экспонатами музеев в Латгалии и один из самых старинных в Латвии (1918). Он находится в доме семьи генерала Якова Кульнева – героя Отечественной войны 1812 года. Экспозиции широко отражают историю края от древних времен до сегодняшних дней. Отдел под открытым небом создает представление о строениях и предметах быта 19 и 20 века сельской Латгалии.

Ludzas amatnieku centrs. Tālavijas ielā 27, senatnīgā mājā, viesus gaida Ludzas amatnieku centrs, kas piedāvā ekskursiju par Latgales amatniecību ar līdzdarbošanos, seno arodu darbnīcas, prasmju skolu, kulinārā mantojuma cienastu latgaļu gaumē, meistarību darbus salonā, suvenīrus veikalā, tautas tērpus un līnu izstrādājumus. Brīvdienās pirms vasaras saulgriežu svētkiem Ludzas pils kalnā aicina Lielais Latgaļu tirgus! Tālavijas iela 27a, Ludza; tel.: +37129123749, 29467925; ligakondrate@inbox.lv, www.ludzasamatnieki.lv; http://turisms.ludza.lv

Лудзенский центр ремесленников предлагает экскурсию о латгальском ремесленничестве и угощение в латгальском стиле, сувениры, национальные костюмы, изделия из льна и другие работы мастеров. Ремесленники приглашают в школы ремесел. Во время летнего солнцестояния на Лудзенской замковой горе всех приглашает Большая Латгальская ярмарка!

DARBS DARA DARĪTĀJU! | ГДЕ ДЕЛО САМО ЗА СЕБЯ ГОВОРИТ, К ЧЕМУ СЛОВА

Šalimons Kīpluks – seno arodu meistars. Seno arodu meistars, kas Ludzas Amatnieku centrā ierāda stabiņu, līnu virvju āpavu – pēternu un līnu virves veidošanas procesus. Bērniā iemācījes no vecākiem visus lauku saimniecībā nepieciešamos darbus un prasmes, ko labprāt ierāda jaunajiem.

Tāl.: +37122023539, Ludzas Amatnieku centrs, Tālavijas iela 27a, Ludza

Салимон Киплюк – мастер старинных ремесел, который демонстрирует процесс изготовления свистулек, лаптей из льняных веревок.

Audējas, pinējas Anitas Lukačas darbnīca ir izveidota lauku mājās „Rudzpuķe”. Mākslinieces darbos var iepazīt Latgales aušanas tradīcijas – austās segās, paklājos, grīdas celiņos, galdautos, spilvenos, jostās. Ciemiņiem demonstrē aušanas un klūgu pišanas, keramikas veidošanas procesu.

Tāl.: +37129733546, Mazā Pikova, Brīgu pagasts

Мастерская ткачихи и мастера по плетению Аниты Лукачи хранит латгальские традиции ткачества в вышивках, вязании, плетении и др.

Keramiķa Ērika Kudļa darbnīca. Viņš ir tautā pazīstams keramiķis, veido svečturus, podus, vāzes un suvenīrus lielākoties tradicionālā Latgales keramikas skolas stilā. Meistars strādā Ludzas Amatnieku centra darbnīcā, ir pasniedzējs Ludzas mākslas skolā.

Tālavijas iela 27a, Ludza; Ludzas Amatnieku centrs; tel. +37126773129

Керамик Эрик Кудлис создает, главным образом, подсвечники, горшки, вазы в традиционном стиле латгальской керамики в Лудзенском центре ремесленников.

Vladislava Mitčenko kokapstrādes darbnīca. Meistars izgatavo tautā pieprasītas un iemīļotas praktiskas lietas, sākot ar skalu groziem, beidzot ar mēbeļiem. Dunakļu iela 9, Ludza; tel. +37129498674

Мастер деревообработки Владислава Митченко делает востребованные в народе практичные вещи, начиная с корзин и заканчивая мебелью.

Andra Prikuļa kokapstrādes darbnīca. Gados jaunais, azartiskais meistars vecāva mājās rada skaistus i nterjera priekšmetus – mēbeles, sarežģītu formu konstrukcijas, lepojas ar vairākiem koka altāriem Latgales katoļu baznīcās. Izgatavo dažādas saimniecībā noderīgas koka lietas, instrumentus, zirga ratus, ragavas.

Tāl.: +37126399315, Andriši, Rundēnu pagasts

Молодой мастер плотник Андрис Прикулис в доме своего деда создаёт красивые предметы интерьера и различные предметы быта.

ATPŪTIES ZAĻĒ! | ОТДОХНИ НЕОБЫЧНО!

Pilsētas iedzīvotājiem un viesiem patiek pastaigas pa kādreizējā ābeļdārza vietā iekārtoto krāšņo **pilsētas parku**. Dažādu sugu koku un košumkrūmu, gaumīgo puķu stādījumu ieskaustajā parka estrādē notiek tradicionālie pilsētas pasākumi: dziesmu un deju svētki, pilsētas svētki, koncerti un zaļumballes. Parka rota ir strūklaka un dīķis; iekārtotās vairākas omulīgas atpūtas vietas. Parka malā slejas pieminēklis kritušajiem dzimtenes aizstāvjiem „Sērojošā Dzimtene māte”. Ieeja parkā no Raiņa vai Stacijas ielām

Жителям и гостям города нравятся прогулки по живописному городскому парку, разбитому на месте старого яблоневого сада. На краю парка, недалеко от краевой думы стоит памятник защитникам отечества – «Скорбящая Мать».

Pludmale „Zaldātu radziņš” Mazā Ludzas ezera krastā ir iecienīta pilsētas iedzīvotāju un viesu atpūtas vieta. Te atrodas skvērs, kurā iekārtoti pludmales volejbola un futbola laukumi, bērnu rotaļu laukumi, estrāde, laipas un bērnu baseiniņš, speciālas atpūtas un ugunsкура vietas, pakalpojumu namiņi. Ik gadu te notiek pilsētas svētku svinības un sporta turnīri, dažādi pasākumi. Peldu iela 32, Ludza

«Солдатский рожок» - благоустроенный пляж на берегу Малого Лудзенского озера – одно из самых любимых мест отдыха горожан и туристов.

Izbaudiet atpūtu pie Nirzas un Cirmas ezeriem

viesu mājas un atpūtas bāzēs, kur var vizināties ar laivām, maksķerēt, aktīvi atpūsties un baudīt melnas pirts unikālo sajūtu!

Насладитесь отдыхом у озер Нирзас и Цирмас, в гостевых домах и на базах отдыха, где можно кататься на лодках, рыбачить, активно отдохнуть и получить удовольствие от бани по-черному!

Atpūtas vieta „Ozero” ir paradīze maksķerņiekiem privātā Šķaunes ezerā. Atpūtas vieta, kas īpaši piemērota maksķerņiekiem – te ir laivas, laipas, piebarotas zivju vietas. Mājdzīvnieku apskate.

M. Šķaune-Garjāņi, Istras pagasts; tel. +37129227288, 26443624; ozero_andreja@inbox.lv; www.ozero.lv

Место для отдыха «Озеро» - это рай для рыбаков у частного озера Шкяуне.

VESELĪBAS TŪRE | ТУР ОЗДОРОВЛЕНИЯ

Lauku māja „Aizupmājas” piedāvā speciālas kūres veselības uzlabošanai, garam un miesai. Melnā tradicionālā latgaļu pirts ar tējām, sulām, liepu un ozolu slotiņām, medus, zilo mālu un citām maskām, baso kāju taka, skaistais dārzs, noslēpumaina Ilžas upīte un Pildas ezers, veselīgie saimnieces gatavotie ēdieni radīs sajūtu, ka esat paradīzē. Tālr.: +37126525785, Aizupmājas, Ņukšu pagasts

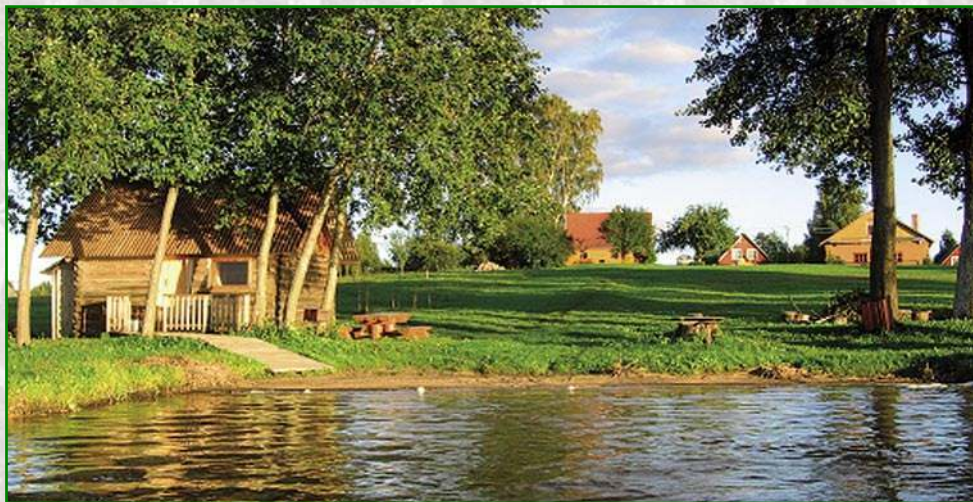
Сельский дом «Айзупмаяс» предлагает особые курсы оздоровления души и тела в традиционной латгальской бане по-черному, тропой босых ног. Красивый сад, катание на лодках, домашние блюда, дадут вам возможность почувствовать себя в раю.

ZIRGU IZJĀDES | КАТАНИЕ НА ЛОШАДЯХ

Atpūtas komplekss „Zirga smaidis” Zirgu pārgājieni pēc pieteikuma, dažādi gan pēc laika, gan attāluma: sākot no dažām stundām un beidzot ar vairāku dienu garu ceļojumu. Iespējams vizināties arī slēgtā manēžā. Ziemas periodā piedāvā neaizmirstamu vizināšanos trijējūga kamanās.

Tālr.: +37129474802, 29492552, 65722400, Raipole, Nirzas pagasts; info@zircasmaids.com, www.zircasmaids.lv

Комплекс отдыха «Зирга смайдс» Походы на лошадях (по предварительному заказу Зимой - катание на тройке).

IEPAZĪSTI LUDZAS APKĀRTNI! | ПОСЕТИ ОКРЕСТНОСТИ ЛУДЗЫ!

Brīgu Vissvētākās Trīsvienības katoļu baznīca tika uzcelta 1800. gadā Pasienes dominikāņu misiju darbos. Tā ir koka baznīca, interjers arī pārsvarā no koka; vērtīga altārglezna; apkārt baznīcai dārzs un mūris. Brīgi, Brīgu pagasts; tel.: +37126516714

Бритская католическая церковь Святой Троицы была построена в 1800 году во время миссии монахов-доминиканцев в Пасиене. Это деревянная церковь, большая часть интерьера тоже деревянная; ценная алтарная картина. Вокруг церкви сад и стена.

Brodaižas Kunga Jēzusa Apskaidrošanās katoļu baznīca. Pirmo kapliču 17. gs. cēla Pasienes dominikāņi, bet tagadējā mūra baznīca ar ļoti biežām akmens sienām celta 1813. gadā par Brodaižas muižkunga K. Kiborta līdzekļiem. Tā ir vienjoma celtnie ar nelielu tornīti un 2 altāriem. Atrodas valsts aizsardzībā.

Brodaiža, Pildas pagasts; tel.: +37165728200 (pagasta pārvalde), 65729458 (draudze), 26488140 (mācītājs)

Церковь Преображения Господня в Бродайже. Первая часовня была построена монахами-доминиканцами в 17 веке, а теперешняя каменная церковь с очень толстыми стенами была построена в 1813 году на средства Бродайжского помещика К.Киборта. Это однонефное здание с небольшой башней и 2 алтарями. Охраняется государством.

Brodaižas Jāņa Kristītāja pareizticīgo baznīca ir valsts aizsargājama arhitektūras piemineklis, celts 1751. gadā. Tā ir koka baznīca, rotāta ar kokgriezumiem. Brodaiža, Pildas pagasts; tel.: +37126593545 (draudze)

Церковь Иоанна Крестителя в Бродайже является памятником архитектуры, охраняемым государством. Это деревянная церковь, украшенная подзорами.

Istalsnas Sv. Staņislava katoļu baznīca. 1800. gadā muižkungs Sokolovskis uzcēla koka kapelu, bet 1935. gadā apkārt vecajai celta jaunā pelēku betona kriegļu ēka ar trīs altāriem, vērtīgām gleznām un krucifiksu.

Istalsna, Isnaudas pagasts; tel.: +37165729175 (pagasta pārvalde), 65729458, 26488140

Католическая церковь Св. Станислава в Истальне. В 1800 году помещик Соколовский построил деревянную часовню, а в 1935 году вокруг старого костела было выстроено новое серое здание с тремя алтарями, ценными картинами и распятием.

Vecslabadas (Istras) Kristus Augšamcelšanās pareizticīgo baznīca Istras dabas parkā. Tā ir 1908. gadā celta baznīca, monumentāla akmens celtnie kriegļu stilā ar 6 torniem, lielākais lauku pareizticīgais dievnamš Latvijā. Gids – skolotājs V. Marudenoks. Vecslabada, Istras pagasts; tel.: +37165729507 (baznīca), 26370730 (gids)

Православный Храм Преображения Господня и Воскресения Христова в Вецслабаде. Церковь была построена в 1908 году. Это каменное строение, выстроенное в русском стиле с 6 башнями. Гид – учитель В.Маруденок.

Pildas Sv. Pētera un Sv. Pāvila katoļu baznīca ir izcils koka arhitektūras piemineklis, viena no lielākajām un skaistākajām koka baznīcām Latgalē ar 2 augstiem torniem. Ņukši, Ņukšu pagasts; tel.: 65729492, 65729439 (Ernestine Potaša), 65729443 (pagasta pārvalde)

Католическая церковь Св. Петра и Павла в Пилде – великолепный памятник деревянной архитектуры, одна из самых больших и красивых деревянных церквей в Латгалии.

Raipoles Sv. Jāņa Kristītāja katoļu baznīca. Pirmo baznīcu cēla dominikāņi 1699. gadā, pēdējo – pelēku mūra dievnamu – 1932. gadā iesvētījis dekāns A. Urbšs. Tā ir klasiska, pamatīga trīsstāvu celtnie ar jaušamu lauku naivismu interjerā, restaurēta. Svētdienās baznīcēnu lūgšanas papildina ērģelmūzika. Raipole, Nirzas pagasts; tel.: +37165729724

Католическая церковь Иоанна Крестителя в Райполе. Первая церковь была построена доминиканцами в 1699 году, а последний храм – серое каменное здание – освящено в 1932 году.

Rundēnu Svātkolns ir 2007. gadā Jāņa Aļņa vadītās novadpētnieku grupas veidots koka tēlu ansamblis.

Rundēni, Rundēnu pagasts; tel.: +37129469278

Святая гора в Рунденах – ансамбль деревянных образов, созданный группой исследователей края под руководством Яниса Алниса в 2007 году.

Rogaīžu kapela. 18. gs. celtā nelielā koka kapela atrodas Rogaīžu kapos un ir valsts aizsargājama arhitektūras piemineklis. To cēlis Rogaīžu muižas īpašnieks Ķēpšs par godu Sv. Antonam. Rogaīža, Pildas pagasts; tel.: +37165729458, 26488140

Маленькая деревянная Рогайжская часовня находится на Рогайжском кладбище. Она была построена в 18 веке владельцем Рогайжского поместья Кельпшем в честь Св. Антония.

Sūnuļjavas piemiņas ansamblis ir piemineklis Otrā pasaules kara 11 dažādu tautību varoņiem, kuri aizstāvēja 144. augstieni un krita. Šis piemiņas ansamblis atrodas ceļā Rundēni – Lauderi malā.

Sūnuļjava, Rundēnu pagasts; tel.: +37129469278 (gide – Jolanta Strogonova)

Памятный ансамбль в Сунульяве –памятник на краю дороги Рундены-Лаудери 11 героям Второй мировой войны, которые пали, защищая высоту 144.

Viesnīca Ludza, 1. maija iela 1, Ludza,
T. +371 29104055, +371 65726112, hotelludza@inbox.lv,
10 numuri, 25 + 5 vietas, kafejnīca, restorāns,
SPA komplekss, treniņu zāle, konferenču zāle.

Viesnīca Pie stacijas, Stacijas iela 86,
Ludza,
T. +371 26199290
4 numuri, 8 vietas, kafejnīca, biljarda
zāle, pirts.

Viesu māja Viksnas, Martiši,
Istalsnas pag.,
T. +371 29466588, viksnas2@inbox.lv
6 + 4 vietas, virtuve, pirts, bērnu laukumi.

Lauku māja Aizupmājas, Aizupmājas,
Nukšu pag.,
T. +371 26525785
8 vietas, veselības kures, melnā pirts, laivas,
telšu vietas, terase.

Atpūtas komplekss Meldri, Nirza, Nirzas pag.,
T. +371 29485444
52 vietas, 15 istabas viesiem, brīvdienu māja, telšu vietas,
2 pirts, viesību zāle, pludmale, laivas, spēļu laukumi.

Atpūtas komplekss Zirga smaids, Raipole, Nirzas pag.,
T. +371 29474802, +37129492552, info@zirkasmaids.com,
www.zirkasmaids.lv,
96 vietas, 8 guļbūves, pirts, pludmale, sporta laukumi, laivas,
velosipēdi, ūdensvelosipēdi, zirgi.

Atpūtas komplekss Dzerkaļi, Dzerkaļi, Cirmas pag.,
T. +371 26324735, dzerkali@inbox.lv, www.dzerkali.lv,
88 vietas, bārs un banketu zāle, pirts komplekss, laivu, ūdensvelosipēdu īre,
paintedbols, tenisa korts, citas dažādas atpūtas iespējas.
Telšu vietas līdz 1000, treileru vietas.

Brīvdienu māja, lauku māja Ezerzemes, Raipole, Nirzas pag.,
T. +371 29488376, ezerzemes@inbox.lv, www.ezerzemes.lv,
10 + 6 vietas. Brīvdienu māja ar saunu un virtuvi, melnā pirts, bērnu laukumi, sporta
laukumi, laivas, ūdensvelosipēds, velosipēdi, slēpes.

Kempings Zurzi, Gorbi, Isnaudas pag.,
T. +371 28394487, sia_sprints@inbox.lv,
38 + 12 vietas, 9 kempinga mājiņas, pludmale, laivas, ūdensvelosipēdi, sporta laukumi,
bārs, telšu vietas.

Brīvdienu dzīvoklis Gaišezers, Vecslabada, Istras pag.,
T. +371 26541947
4 istabas, 8 vietas, virtuve, WC, duša.

Istras vidusskolas dienesta viesnīca, Vecslabada, Istras pag.,
T. +371 65729541
20 vietas, sporta laukumi, ēdināšana, zāle, pludmale, gida pakalpojumi.

Vairāk informācijas: Ludzas TIC

Baznīcas ielā 42, Ludza; t. +37165707203, 29467925,
tic.ludza.lv, ligakondrate@inbox.lv; www.ludza.lv, <http://turisms.ludza.lv>, www.latgale.lv, www.pierobeza.lv

ds

Ciblas novads

Krievija

Isnaudas
pagasts

Brīgu
pagasts

Brigi

Nirza

Nirzas
pagasts

Zilupes
novads

Rundāni

Rundēnu
pagasts

Vecslabada

Istras
pagasts

Dagdas novads

Kafejnīcas, restorāni | Кафе, рестораны

Kafejnīca | Кафе „Kristīne”

Baznīcas iela 25, Ludza; t. +37126527888, 65781326

Kafejnīca viesnīcā „Ludza” | Кафе в гостинице «Лудза»

1.maija iela 1, Ludza; t. +37129104055, 65726112

hotelludza@inbox.lv; <http://turisms.ludza.lv>

Restorāns | Ресторан „Egļīte”

Skolas iela 31, Ludza; t. +37129443534

Kafejnīca-restorāns | Кафе-ресторан (Wi-Fi)

Stacijas iela 30, Ludza; t. +37165781331

Kafejnīca | Кафе „Larina”

Latgales iela 45, Ludza; t. +37165724310, 26575924

Kafejnīca | Кафе „Mājas virtuve”

Krāslavas iela 2b, Ludza; t.: +37165725680

Kafejnīca | Кафе “Ludzas maiznīca”

Dagdas iela 17, Ludza; t. +37165707358, 26461981

Kafejnīca | Кафе „DAR”

Rūpniecības iela 3, Ludza; t. +37165707170

Kafejnīca | Кафе „BL Invest”

Latgales iela 68, Ludza; t. +37165726162

Bistro | Бистро „Mego”

Raiņa iela 40a, Ludza; t. +37126488272

Ludzas novada pašvaldība | Лудзенская краевая самоуправление

Raiņa iela 16, Ludza; t. +37165707400,

dome@ludzaspils.lv, www.ludzaspils.lv

Slimnīca | Больница

Raiņa iela 43, Ludza; t. +37165707097, 03

rs@ludza.inbox.lv; www.ludzasslimnica.lv

Policija | Полиция

Stacijas iela 46, Ludza; t. +37165703800, 02

Ugunsdzēsība, glābšana | Пожарные, служба спасения - 01, 112,

Diennakts izziņas | Справочное бюро 1188, 117

Autoosta | Автобусная

Kr. Barona 47, Ludza; t. +37165722281

Dzelzceļa stacija | Вокзал

Stacijas iela 90, Ludza; t. +37165716403

Pasts | Почта

Latgales iela 110, Ludza; t. +37165722290

Interneta pieejas punkti | Интернет

Ludzas pilsētas galvenā bibliotēka |

Лудзенская городская библиотека

Stacijas iela 41, Ludza; t. +37165781194

biblio@ludzaspils.lv; www.ludzasbiblio.lv

Ludzas rajona bērnu un jauniešu centrs |

Лудзенский центр детей и молодежи

Tirgus iela 22, Ludza; t. +37165722190

bjc@ludza.lv; www.ludzasbjc.lv

Ludzas Tūrisma informācijas centrs /

Ekskursijas, tūrisma informācija, kartes, maršruti.

Лудзенский информационный туристический центр

Экскурсии, туристическая информация, карты, маршруты

Baznīcas ielā 42, Ludza; t. +37165707203, 29467925,

tic@ludza.lv, ligakondrate@inbox.lv; www.ludza.lv,

<http://turisms.ludza.lv>, www.ludgale.lv, www.pierobeza.lv

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

Šis buklets veidots ar ES, Latvijas valsts un Ludzas novada pašvaldības finansiālu atbalstu ERAF projekta “Ludzas vecpilsētas tūrisma objektu renovācija tūrisma attīstībai” (Līg. Nr L-PPA-10-0022) ietvaros.